

Nr 44.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med provisoriska bestämmelser om investeringsfond för ersättande av normallager, m. m., jämte en i ämnet väckt motion.

I en den 2 april 1948 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 204, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning med provisoriska bestämmelser om investeringsfond för ersättande av normallager, m. m.

Rörande författningsförslagets lydelse får utskottet hänvisa till propositionen (s. 3—6).

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit den under motionstiden vid riksdagens början väckta motionen II: 309 av herr *Henriksson*, vari hemställts, att riksdagen för sin del måtte besluta en förordning i huvudsaklig överensstämmelse med en vid motionen fogad underdånig framställning från vissa näringsorganisationer, gällande under de beskattningsår, för vilka taxering verkställes åren 1948—1950, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderliga författningsbestämmelser i ämnet.

Propositionen innebär i huvudsak följande. Den rätt, som enligt förordningen den 12 juni 1942, nr 371 — ändrad genom förordningen den 9 juni 1944, nr 279 — tillkommit rörelseidkare att vid taxering år 1947 eller tidigare år njuta avdrag för avsättning till investeringsfond för ersättande av förkrigslager samt till s. k. eldsvådefond, föreslås skola i huvudsak gälla även vid taxeringarna åren 1948—1950. Den förra fonden föreslås i fortsättningen skola benämnas investeringsfond för ersättande av normallager och den senare fonden föreslås skola benämnas särskild investeringsfond för ersättande av förlorade inventarier.

Avdrag för avsättning till investeringsfond för ersättande av normallager må enligt propositionen icke för visst beskattningsår ske med större belopp än som motsvarar minskning av dold reserv i varulager i samband med lagerminskning från utgången av det beskattningsår, för vilket taxering skedde år 1947, till utgången av det beskattningsår, varom fråga

är. Därjämte föreslås den ytterligare begränsningen, att avdrag icke må ske med större belopp än sjuttio procent av anskaffningskostnaden vid förstnämnda tidpunkt för det därefter avgångna lagret. Vid beräkning av avdragets storlek skall vidare avräknas belopp, för vilket avdrag åtnjutits under tidigare beskattningsår. Om lagerminskningen förorsakats av statligt förfogande, eldsvåda eller därmed jämförlig, av den skattskyldiges åtgöranden oberoende anledning, avses den nyss angivna begränsningen av avdraget till sjuttio procent av anskaffningskostnaden icke skola äga tillämpning.

Avdrag för avsättning till särskild investeringsfond för ersättande av förlorade inventarier må för visst beskattningsår icke överstiga ett belopp, motsvarande sådan i den skattepliktiga inkomsten för året ingående ersättning för maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som den skattskyldige åtnjutit på grund av statligt förfogande, eldsvåda eller därmed jämförlig, av den skattskyldiges åtgöranden oberoende anledning.

Ifrågavarande investeringsfonder må tagas i anspråk under en sexårsperiod för nedskrivning å varulager, respektive för avskrivning å inventarier.

Om medel, som avsatts till investeringsfond, icke tagits i anspråk i enlighet med fondens ändamål senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det då avdrag för avsättningen skett, skall beloppet upptagas såsom skattepliktig intäkt av rörelse för nämnda beskattningsår. Till beloppet skall därvid läggas ränta, beräknad efter tre procent om året.

Om skattskyldig tagit investeringsfond i anspråk för annat ändamål än det, som avses med fonden, eller om skattskyldig trätt i likvidation, skola till fonden avsatta medel likaledes återföras till beskattning. Å det återförda beloppet skall utgå ränta efter tre procent eller, vid likvidation, efter två procent.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

I nämnda protokoll har inledningsvis lämnats en översikt över vissa äldre bestämmelser rörande investeringsfonder samt 1947 års förordning om investeringsfonder. I dessa delar tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 7—11).

Sveriges industriförbund, Sveriges grossistförbund och Sveriges köpmannaförbund ha i en den 27 november 1947 dagteknad skrivelse hos Kungl. Maj:t hemställt, dels att rätten att vid taxering erhålla avdrag för avsättning till investeringsfond för ersättande av förkrigslager måtte utsträckas att gälla ytterligare under viss tid, förslagsvis tre år, eller sålunda under de beskattningsår, för vilka taxering verkställs åren 1948—1950, dels ock att bestämmelserna om rätt till avdrag vid taxering för avsättning till s. k. eldsvådefond alltjämt måtte få gälla.

Över näringsorganisationernas framställning ha efter remiss yttranden avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar.

Beträffande innehållet i skrivelsen och remissyttrandena hänvisas till propositionen (s. 12—18).

Rörande *departementschefens* motivering för det i propositionen framlagda förslaget får utskottet likaledes hänvisa till propositionen (s. 18—23).

Till stöd för motionen II: 309 har motionären åberopat näringsorganisationernas skrivelse av den 27 november 1947 samt däröver avgivna yttranden.

Utskottet. I likhet med departementschefen finner utskottet behov för närvarande föreligga av sådana bestämmelser, som med den förevarande propositionen avses. Utskottet, som icke har något att erinra mot utformningen av det vid propositionen fogade författningsförslaget, tillstyrker fördenskull bifall till propositionen. Härigenom torde den i ämnet väckta motionen II: 309 få anses besvarad.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 204, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning med provisoriska bestämmelser om investeringsfond för ersättande av normallager, m. m.; samt

2) att motionen II: 309 av herr Henriksson angående rätt att vid taxering erhålla avdrag för avsättning till investeringsfond för ersättande av förkrigslager m. m. måtte anses besvarad genom vad utskottet under punkten 1) hemställt.

Stockholm den 20 maj 1948.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Sjödahl, Björnsson*, Heüman, Franzon*, Ramberg, Axel Ivar Anderson*, Näsgård, Widner och Isaksson*, samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Hagberg i Malmö*, Björklund, Orgård, Henriksson*, Jonsson i Skedsbygd, Sundström, Kristensson, Ohlsson i Kastlösa* och Larsson i Luttra.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.